Ao. 1858. Dingsdag

No. 140. 23 November.

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

Gouvernements-Secretarie.
Aanzoek voor Vrijgeving.

1858.
19 Nov. Van het slavenkind *Juliana*, geboren in 1846, dochter van *Martha*, toebehoorende aan H. L. Hommes.
» » Van de slavinnen *Frederica*, geboren in 1805, dochter van *Diana*, en *Esther*, geboren in 1850, dochter van *Daphna*, toebehoorende aan plant. *Vlugt en Trouw*, divisie *boven Cottica* en *Perica*.
» » Van de slavin *Marij*, geboren in 1822, dochter van *Petite*, toebehoorende aan plant. *Boxel*, divisie *Para*.
» » Van de slavinnen *Adjuba* of *Ouroe mama*, geboren in 1803, dochter van *Dina*, en *Carolina*, geboren in 1835, dochter van *Adjuba* en hare dochter *Jaquelina Elisabeth*, geboren in 1858, toebehoorende voor den vrijdom aan Johannes Winst.
» » Van den slaaf *Louis*, geboren in 1834, zoon van *Hendrina*, toebehoorende aan M. van Sevenoaks.
» » Van het slavenkind *Anna*, geboren in 1852, dochter van *Johanna*, toebehoorende aan Judith Levij geb. Jacobs.

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Tweede Afkondiging.

Gouvernements-Secretarie.

Paramaribo, den 13 November 1858.

Ten gevolge van de daartoe gedane verzoeken, zijn *Brieven van Manumissie* verleend geworden, als:

1o. Aan den slaaf *Joseph*, geboren in 1839, zoon van *Cornelia*, toebehoord hebbende aan H. L. de Villeneuve.

2o. Aan de slaven *Howe*, geboren in 1813, wiens moedersnaam onbekend is, en *Frances*, geboren in 1843, dochter van *Amimba 1*, toebehoord hebbende aan plantage *Leasowes*, district *Coronie*.

3o. Aan den slaaf *Charles* of *Charleij*, geboren in 1827, wiens moedersnaam onbekend is, toebehoord hebbende aan plantage *Plaisance* ½, district *Nickerie*.

4o. Aan het slavenmeisje *Catharina*, geboren in 1845, dochter van *Sabana*, toebehoord hebbende aan E. M. Bunker.

5o. Aan de slavin *Charlotte*, geboren in 1818, wier moedersnaam onbekend is, toebehoord hebbende voor den vrijdom aan S. A. Caddell.

6o. Aan den slaaf *Joannes*, geboren in 1835, zoon van *Leentje*, toebehoord hebbende aan de minderjarige L. L. J. Zichem.

7o. Aan de slavin *Truitje*, geboren in 1843, dochter van *Margaretha*, toebehoord hebbende voor den vrijdom aan M. J. Houthakker.

8o. Aan de slavin *Louisa*, geboren in 1815, wier moedersnaam onbekend is, toebehoord hebbende aan plantage *Vreeland*, divisie *boven Suriname en Thorarica*.

9o. Aan de slavin *Seruppa*, geboren in 1809, dochter van *Lucia*, toebehoord hebbende aan plantage *Tout lui Faut*, divisie *Para*.

10o. Aan het slavenkind *Heintje*, geboren in 1856, zoon van *Silvia*, toebehoord hebbende aan M. Dijkmann geb. Barker.

11o. Aan het slavenkind *Johanna*, geboren in 1858, dochter van *Marie*, toebehoord hebbende aan J. A. Mertens.

12o. Aan het slavenkind *Bernard*, geboren in 1847, zoon van *Wilhelmina*, toebehoord hebbende aan J. J. B. de Mesquita.

en 13o. Aan het slavenkind *Jacoba*, geboren in 1857, dochter van *Sophietje*, toebehoord hebbende aan R. M. Oliviera.

Zullende gemelde gemanumitteerden voortaan de namen voeren van:

1o. *Joseph Herman Edom.*
2o. *Howe Isaak Boxil.*
Frances Eva Dest.
3o. *Charles Esse.*
4o. *Cato Dunker.*
5o. *Charlotte Orlen.*
6o. *Johannes Marius Mehciz.*
7o. *Semil Truitje Offels.*
8o. *Harriette Louisa Neiden.*
9o. *Seruppa Albertina Stapriet.*
10o. *Henricus Udam.*
11o. *Johanna Felina Elberts.*
12o. *Bernardus Markiet.*
en 13o. *Jacoba Frederica Bartlink.*

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Benoodigd voor 's Gouvernements dienst.

Diverse KLEEDINGSTUKKEN enz., voor de Landsslaven, waarvan de monsters ter Administratie van Financien moeten bezorgd worden.

De bus der inschrijvings billetten ter Gouvernements Secretarie, alwaar eene specifieke lijst is aangeplakt, zal geligt worden op Dingsdag den 23 dezer maand, des voormiddags ten 10 ure.

Paramaribo, den 16 November 1858.
De Administrateur van Financien,
A. DE MAN.

Paramaribo, den 22 November 1858.

(13330) In opvolging van het bepaalde bij art. 26 van het Reglement voor het Departement der *Onbeheerde Boedels*, worden belanghebbenden geinformeerd, dat de Boedelbeschrijvingen van de *solvente* boedels van Hendrica Magdalena Brunswijk, Jan Lesire de Rochemont, E. C. W. von Arendschildt en Albertus Ingben,— en van den *insolventen* boedel van Martin Montecattini Jr., benevens de rekening en verantwoording des laatsten en daarop geformeerde balance, gedurende den tijd van *drie* weken ter Secretarie van het Collegie van Commissarissen voor het Departement der *Onbeheerde Boedels* ter *visie* liggen, met inthimatie, om, wanneer de Crediteuren eenige aanmerkingen, hetzij op de gegrondheid en de hoegrootheid der daarbij voorkomende schuldvorderingen, hetzij op de rangschikking der Crediteuren, of eenige remarques of debatten op de rekeningen of verantwoording mogten hebben, daarvan binnen den tijd van *drie* weken, na den dag waarop de bevoegdheid om van deze stukken *visie* te nemen is geëxpireerd, bij eenig behoorlijk schrifstuur aan Commissarissen te doen blijken.

De Secretaris bij het Collegie voornoemd,
J. ELLIS.

(13625) Aan het Departement der *Onbeheerde Boedels* zijn gedevolveerd, de onderstaande Boedels, als:

Van Charles Lionarons, den 14den November 1858.
» Machiel Lionarons, zich geschreven hebbende Machiel Charles Lionarons (overleden den 8sten September 1858),

en de daaraan behoorende plantaadjes *De Guineesche Vriendschap* en *Toledo* voor ¼ aandeel, den 18den November 1858

En worden mitsdien alle Crediteuren en Debiteuren derzelve opgeroepen, om aan het Departement voormeld van hunne vorderingen aanteekening te doen en hunne

verschuldigden aantezuiveren, op pœne als bij art. 14 en 16 van het Reglement voor opgemelde Administratie is bepaald.

Paramaribo, den 22 November 1858.

De Prov. Curator,

DE JONG.

Eerste Advertentie.

(13628) Aan het Departement der *Onbeheerde Boedels* is gedevolveerd op den 1sten November 1858, de Boedel van Seraphine Brendorff (overleden den 22sten April 1847.)

En worden mitsdien alle Crediteuren en Debiteuren deszelven opgeroepen, om aan het Departement voormeld van hunne vorderingen aanteekening te doen, en hunne verschuldigden aantezuiveren, op pœne als bij art. 14 en 16 van het Reglement voor opgemelde Administratie is bepaald.

Paramaribo, den 22 November 1858.

De prov. Curator,

DE JONG.

Tweede Advertentie.

(13629) De Exploicteur bij het Geregtshof in de kolonie *Suriname*, zal op Vrijdag den 3n December 1858, des voormiddags ten *half negen* ure, publiek bij Executie verkoopen:

Het tot land No. 6 cum annexis, gelegen aan de rivier *Nickerie*, aankomende de Boedels nu wijlen Alexander en James Cruickshank.

Paramaribo, den 22 November 1858.

SIMON ABENDANON Sz.

LANDGENOOTEN!

De Kerkeraad der Hervormde Gemeente te *Nickerie*, ingezonden hebbende een adres dd. 25 Oktober jl. aan den Gouverneur dezer Kolonie, inhoudende het eerbiedig verzoek, om een nieuw en doelmatig kerkgebouw voor de Gemeente aldaar te stichten, — vergezeld van eene inteekenlijst der ingezetenen, waaruit blijkt dat zij zich onderling hebben verbonden, tot dat einde eene som van *f* 4138.95 bijeen te zullen brengen: —

Wijders dat door Zijn HEd. Gestr. mogten worden benoemd Kommissien in *Paramaribo*, die zich zouden belasten met inzameling van liefdegiften — om, zooveel mogelijk, het ontbrekende aantevullen;

heeft het Zijne Exc. behaagd een en ander met begeleidende Gouvernements schrifture ter inzage in te zenden bij de kerkeraden der Hervormde, Evangelisch-Luthersche en Moravische Broeder Gemeente, met uitnoodiging gemeenschappelijk maatregelen te nemen, om zooveel mogelijk, hierin behulpzaam te zijn.

De Kerkeraden voormeld hebben dan ook geen oogenblik geaarzeld, voor eene zaak als deze, alles aantewenden wat in hun vermogen ligt, ten einde te helpen bereiken een doel, zoo schoon en zoo edel als dit.

Gemeenschappelijk is besloten dat na voorafgaande kennisgeving van de leerstoelen en in onze dagbladen, kommissien, bestaande uit drie leden, vertegenwoordigende hare respectieve kerkgenootschappen, in den loop der aanstaande week aan de huizen der ingezetenen zullen rondgaan ter inzameling van liefdegaven ten voormelden einde — zullende voorzien zijn van lijsten ter inteekening, zoowel als van een zak, of bus, om naar welgevallen en vermogen iets wat bij te dragen.

De Kerkeraden houden zich te zeer van de welwillendheid der ingezetenen (zoo dikwijls schitterend blootgelegd,) overtuigd, dan dat zij vele en dringende woorden zouden bezigen, om tot hulpbetoon en ruime milddadigheid op te wekken.

Het kleinste offer zal met innig welgevallen en dankbaarheid worden aangenomen.

Landgenooten! 't geldt de eere Gods en 't heil der menschheid. Dringe onze roepstem u niet te vergeefs in de ooren! blijke het door milde bijdragen, dat gij de groote les: Hebt God lief boven al, en den naasten als u zelven, kent, ter harte neemt en weet te beoefenen!

Welaan! dat wij, als kinderen van één gezin, kinderen van denzelfden God en Vader, elkander liefhebben, niet alleen in woorden, maar met de daad en in waarheid!!

Paramaribo, den 17 November 1858.

Namens de Kerkeraden voornoemd,

De Voorzitters,

v. SCHAICK.

C. M. MOES.

H. CLEMENS.

Samuel Morse.

Eenige bijzonderheden aangaande de man, aan wien de verschillende Europesche gouvernementen eene belooning hebben toegekend wegens de uitvinding van den thans algemeen in gebruik zijnden toestel, die bij de electrische telegrafen de depêches zelve schrijft, zullen onzen lezers waarschijnlijk niet onwelkom wezen.

Samuel Morse, burger van de Vereenigde Staten van Noord Amerika, is een van die waarlijk nuttige menschen, wier praktische geest hen tot de ware en doeltreffende toepassingen van de wetenschap leidt. Die gelukkige rigting schijnt nog ondersteund te zijn geworden door eene natuurlijke vindingrijkheid en door een juist oordeel, meer nog dan door eene wetenschappelijke opleiding. Morse was eerst bestemd om schilder te worden. Hij bestudeerde de beginselen van zijne kunst te Londen met Allston, West en Copley, wier talent in het begin dezer eeuw in de Vereenigde Staten zeer veel opgang maakte, en daarna vestigde hij zich als portretschilder te Charlestown en te Boston. Hij bekent zelf dat hij weinig succes gehad heeft in de kunst, welke hij beoefende. De eerste proeven met den electrischen telegraaf, die dagteekenen van de onderzoekingen van Oerstedt in 1820, troffen hem levendig. Het schijnt, dat hij zich van toen af aan heeft bezig gehouden met het verwezenlijken van een denkbeeld, dat nog slechts in theorie bestond.

Het was eerst in 1838, dat de eerste electriche telegraaf in Engeland door den geleerde Wheastone ingerigt werd. Maar reeds langen tijd had Morse bij zijne onderzoekingen de toepassingen van den Engelschen natuurkundige voorbijgestreefd, en in dat zelfde jaar kwam hij met zijn *schrijvend toestel* te voorschijn, waarvan hij in 1832 het denkbeeld had opgevat. De voortreffelijkheid van deze uitvinding boven de toestellen met wijzers en een letterbord, die men eerst gebruikte, moest haar weldra verre doen verkiezen boven deze laatste in het gebruik der telegrafie.

De toestel van Morse is tegenwoordig overal aangenomen, en men kan zeggen dat, in weerwil van de menigvuldige wijzigingen, welke het in de handen der vervaardigers heeft ondergaan, niets hoegenaamd bij het oorspronkelijke denkbeeld van den uitvinder is toegevoegd, dat van wezenlijk belang is.

De naam van Samuel Morse herinnert daarenboven aan de eerste proeven van onderzeesche telegrafie, welke genomen zijn geworden.

Het denkbeeld van deze stoute onderneming werd hem het eerst ingegeven aan boord van een schip, gedurende een overtogt. In October 1842, werd de bevolking van Nieuw York uitgenoodigd om bij eene openbare proefneming van dergelijke electro magnetische telegrafie tegenwoordig te zijn. Morse, in een kleine roeiboot gezeten, had een ijzerdraad dat in katoen, overdekt met asphalt en gom elastiek, was geïsoleerd geworden tusschen den tuin van het kasteel en het eiland van den gouverneur, in zee geworpen. Maar in den nacht, die op deze operatie volgde, hadden verscheidene schepen hun anker op dien toestel laten vallen, waardoor de batterij beschadigd werd en de proef maar middelmatig gelukte. Morse kon ten hoogste eenige geheel onleesbare teekens overbrengen. Het publiek ging naar huis met de vaste overtuiging, dat het dupe was van eene mystificatie; maar het instituut van Nieuw York bood aan Morse, behalve zijne dankbetuigingen, eene medaille aan om hem voor zijne pogingen te beloonen, waarvan men de mogelijke gevolgen reeds vooruitzag, zelfs in die weinig beduidende resultaten. Morse was door die mislukking wel neergeslagen, maar niet ontmoedigd. Belangstellende in alle questien, de electrische telegrafie betreffende, legde hij er zich op toe, den electrischen stroom door het water te leiden zonder behulp eener draad. Twee maanden na zijne slecht uitgevallen proef te Nieuw York, gelukte het hem, een stroom te leiden over het kanaal van Washington zonder een draad te gebruiken. Deze proef had evenwel geen nadere gevolgen.

In 1843 schreef Morse, die bezield was met eene vaste overtuiging en voorgelicht door zijne laatste onderzoekingen, aan den secretaris der schatkist, om hem te bewijzen, dat volgens de laatste ervaringen, eene overzeesche communicatie over den Atlantischen oceaan mogelijk was. Maar zelfs voor de ondernemendste geesten scheen toenmaals zijn plan een hersenschim.

In 1846 evenwel bragt de kolonel Colt met Charles Robinson uit Nieuw-York een gedeelte van het denkbeeld van Morse tot uitvoering door eene lijn te spannen tusschen Nieuw-York en Brooklijn, tusschen Long-Island en Coney-Island, om aan de kooplieden van Nieuw-York de zeetijdingen met grooter spoed over te brengen, en die overzeesche telegraafjes werkten eenigen tijd met een zeer goed gevolg. Vijf jaren later werd de telegrafische gemeenschap tusschen Dover en Calais daargesteld.

Morse ging naar Engeland en nam met Whitehouse, Bright en andere Engelsche telegrafisten, proeven die eene uitgestrektheid van meer dan 3000 mijlen omvatten. Meer en meer werd het hem duidelijk, dat het plan, hetwelk men zich voorstelde, bereikbaar was. Teruggekeerd in de Vereenigde Staten, was hij de grootste ijveraar voor de legging van een transatlantischen kabel, die in onze dagen met zulk een goed gevolg is tot stand gekomen, en waarvan hem, die door zijn onvermoeiden ijver, zijne volharding en zijne groote bekwaamheden de zaak zoo bevordelijk was, de eer voor een groot gedeelte toekomt.

Berigten van verschillenden aard.

Tot de nagelatene geschriften van den geleerden Frans Arago behoort dat hetwelk den titel voert: »Geschiedenis mijner Jeugd." Het is vol van merkwaardigheden. Boeijend zijn de verhalen uit zijne vroegste jeugd. Verder ziet men hoe hij in den leere tijd bij examens van beroemde professoren evenzeer door zijn moedig voorkomen, als door zijne kundigheden de aandacht grootelijks tot zich trekt. In 1806, toen hij eerst twintig jaar oud was, werd hij reeds naar Spanje gezonden tot de opmeting van den

meridiaan. Bij de vermelding hiervan, vorneemt men hoe Arago zich maanden lang in de ruwe gebergten van Valencia ophoudt, terwijl de eentoonigheid van dit verblijf slechts nu en dan afgebroken wordt door Spaansche roovers en weinig minder gevaarlijke monniken. Onder de gevaarlijkste omgeving, zet hij nogtans onwrikbaar zijne wetenschappelijke werkzaamheden voort. Onder de vele bijzondere voorvallen, vindt men het volgende vermeld: Arago bezocht met eenen landgenoot de jaarmarkten van Murviedro, en werd door eene Fransche dame, mejufvrouw B., bij hare grootmoeder ten eten gevraagd. »Bij het weggaan," zoo verhaalt Arago, »verwittigde zij ons, dat dit bezoek haren bruidegom mishaagd had, en dat wij moesten oppassen, daar hij op zijne wijs tegen ons op de loer zoude staan. Onverwijld kochten wij twee pistolen, en namen de terugreis naar Valencia aan. Onderweg zeide ik tot den voerman: Isidor, ik heb reden om te vermoeden, dat men ons zal aanhouden; ik maak er u opmerkzaam op, ten einde gij niet verschrikt moogt worden door de schoten, welke uit de kalessen zullen vallen. Isidor antwoordde: Uwe pistolen, mijne heeren, zijn geheel nutteloos; laat mij maar begaan; er is maar één kreet noodig, opdat de ezel ons van twee, drie, zelfs van vier menschen verlosse. Naauwelijks eene minuut nadat onze koetsier dit gezegd had, stonden er twee mannen voor onzen ezel, en hielden hem aan den neus vast. Oogenblikkelijk liet Isidor een vreesselijken kreet hooren, dien ik nimmer vergeten zal, den kreet *Capitana!* Schier loodregt ging de ezel overeind staan, een der mannen met zich opheffende, viel weder terug, en ging in vollen galop loopen. De schok die ons rijtuig ontving, maakte het ons duidelijk wat er juist gebeurd was. Op dit voorval volgde een lang stilzwijgen, slechts afgebroken door de woorden van den koetsier: Vindt ge niet, mijne heeren, dat de muilezel beter is dan uwe pistolen? 's Anderen daags verhaalde mij de kapitein-generaal, don Domingo Izquierdo, dat men op den weg van Murviedro een verpletterd mensch gevonden had."

De gezindheid in Spanje was reeds zeer gevaarlijk voor de Franschen, toen hij op den Clop de Galazo, een hoogen berg op Majorca, zijn station betrok. Het volk meende dat hij zich daar bevond, om de Fransche vloot seinen te geven, en vereenigde zich om de Franschen te vangen. Het gelukte hem hunne handen te ontkomen. De Spaansche kapitein-generaal bevorderde vervolgens dat hij de vlugt naar Algiers kon nemen. Van daar vertrok hij naar Frankerijk op een schip, in gezelschap van twee leeuwen, die de Dey ten geschenke aan Napoleon zond. Doch in het gezigt van Lyon werd hij door een Spaanschen kaper overvallen, die hem naar de vesting Rosas terugbragt. Daarop volgde eene reeks van avonturen. Ditmaal moesten de leeuwen helpen. Arago schrijft aan den Dey hoe zijn schip op onwettige wijze werd aangehouden, en dat een der leeuwen was omgekomen. Dat maakt den Afrikaanschen vorst woedend, hij dreigt met oorlog. Het schip en met hetzelve Arago wordt vrijgelaten. Reeds ziet hij de witte gebouwen van Marseille, daar verheft zich een storm, en jaagt het schip naar Budschia. Van daar eene gevaarlijke landreis naar Algiers; verdere avonturen! De oude Dey, de leeuwenvriend, is middelerwijl onthoofd geworden, de nieuwe wordt geworgd. Eindelijk gaat het weder in zee, en ditmaal met beter geluk. Den 2den Julij 1809 gaat Arago te Marseille aan land, en ontvangt daar als eersten brief — den gelukwensch van Alex. v. Humboldt, die hem tevens zijne vriendschap aanbiedt. »Dit was het begin van eene vriendschappelijke verbindtenis, voor 42 jaren ontstaan, en nooit sedert dien tijd door eene wolk beneveld."

Een bij het *Journal des Débats* ontvangen schrijven uit Rome zegt: »De dagbladen hebben gewaagd van den zoon van een Israëliet te Bologna, die eenigen tijd geleden aan zijne ouders ontvoerd is om in het Katholijke geloof te worden opgevoed. Ziehier de juiste toedragt dezer zaak. Bij eene bul van Paus Benedictus XIV, in Maart 1747 of daaromstreeks uitgevaardigd, is aan bedienden, minnen en anderen, aan wie kinderen van Israelieten toevertrouwd zijn, onder strenge strafbedreiging verboden, die kinderen ter sluiks te doopen. Opdat de doop plaats mag hebben wordt de toestemming der ouders of wettige voogden van het kind vereischt. Doch eene bij de bul gevoegde verklaring maakt eene uitzondering, namelijk voor het geval dat het kind in kennelijk levensgevaar verkeert: alsdan magt de doop aan hetzelve in het geheim worden toegediend, terwijl degene die dat doet, daarvan aan den bisschop moet kennis geven indien het kind tegen de verwachting mogt genezen.

»Dit nu is juist wat bij den Israeliet te Bologna gebeurde. Zijn zes- of zevenjarig kind scheen in levensgevaar te verkeeren aan een priester of, gelijk anderen zeggen (en dit is het waarschijnlijkste) aan eene dienstbode, die gedurig in zijne woning kwam, en het werd door den geestelijke heimelijk gedoopt; maar het herstelde, en den kardinaal aartsbisschop moest kennis van het gebeurde gegeven worden. De kardinaal verwittigde den vader daarvan, en daar deze zijn kind niet in het Katholijke geloof wilde laten onderwijzen, werd het door gendarmes heimelijk medegenomen en in een gereed staand rijtuig naar Rome gebragt.

»Den volgenden morgen werd alles medegedeeld aan den vader, die in grooten angst overal naar zijn kind zocht. Hij begaf zich in allerijl herwaarts, naar Rome; maar aan het tot opneming van bekeerde Israëliten bestemde gesticht werd hem de toegang geweigerd. Vroeger was aan de Israeliten zelfs verboden in de nabijheid van dat gesticht te komen, uit vrees dat zij liederen zouden aanheffen, die, tot de ooren der bekeerde kinderen doordringende, door herinneringen aan het vroeger geleerde hun besluit aan het wankelen konden brengen. De ongelukkige vader, ziende dat alle moeite vruchteloos was om zijnen zoon te zien te krijgen, vroeg audientie bij den Paus, en werd door den H. Vader zonder bezwaar toegelaten. Zijne Heiligheid gaf vrijheid om hem bij zijn kind te brengen, onder beding dat hij tot hetzelve niets zou zeggen; hetwelk strekken kon om het van deszelfs nieuwe geloof af te brengen. Zoo staat het thans met de zaak."

De *Pays* wijdt aan de Fransche marine een uitvoerig artikel, waaraan het volgende is ontleend: Frankrijk is voor de ontwikkeling van het maritime element voortreffelijk gelegen. Zijne kust heeft eene uitgestrektheid van 2700 kilometers, terwijl zijne continentale grenzen slechts 1520 kilometers beslaan. Het bevat talrijke havens, meer dan 300. Zij zijn niet alleen even gewigtig, doch zij kunnen allen voor de scheepvaart dienstig zijn. Van deze havens behooren er vijf aan den staat en deze worden voor de oorlogsmarine gebruikt. Eene tallooze menigte linieschepen en vaartuigen van allerlei soort kan daar gebouwd en opgenomen worden. Behalve deze vijf arsenalen bezit Frankrijk handelshavens, als Marseille; Havre, Bordeaux, Nantes en nog vele anderen; welke tot de voornaamste der groote zeeplaatsen der wereld behooren. De maritieme districten van Frankrijk zijn vijf arrondissementen en deze in onder-arrondissementen verdeeld. Het eerste arrondissement is Cherbourg, het tweede Brest, het derde Lorient, het vierde Rochefort, het vijfde Toulon. De hoofdplaatsen der onder-arrondissementen zijn: Duinkerken, Havre, Saint-Servan, Nantes, Bordeaux en Bayonne. Sedert 1828 en ten gevolge van besluiten van de jaren 1835 en 1844 vormde elke oorlogshaven een arrondissement en een onder-arrondissement, zoodat het aantal dezer laatste divisien, met bijvoeging van Marseille en Corsica, thans dertien bedraagt.

Een te Parijs verschenen brochure: *La Turquie devant l'Europe* werdt door den *Nord* aan den secretaris van vorst *Vogorides*, een talentvol jong mensch, toegeschreven. Deze brochure is over het geheel zeer gematigd en voorzigtig gesteld en uiterst geschikt om indruk te maken. De schrijver toont aan, dat het der Porte volkomen ernst is met den hatti-humaijum, en dat men onbillijk handelt door te verlangen dat zij reeds binnen twee jaren iets zal voltooijen, waartoe het christelijk Europa eeuwen noodig heeft gehad. Dat de Porte de artikelen van den hatti-humaijum, welke op de vreemdelingen betrekking hebben, nog niet kon uitvoeren, is aan de consuls te wijten, want zoo lang deze het regtsgebied over hunne onderdanen behouden en zelfs Turksche onderdanen in bescherming nemen, kan de Porte niets met kracht beginnen. Ten slotte geeft de schrijver aan de Europesche kabinetten den raad om de Porte niet al te lastig te vallen, daar deze buitendien, wat hare instellingen betreft, de meeste Muzelmannen reeds in beschaving overtreft.

Aan het kantoor van in- en uitgaande regten te Napels werd onlangs een kist ontvangen, die door niemand werd opgeëischt. Men besloot ze te openen en vond er onbekende werktuigen in. Dit verwekte groote ontsteltenis; niemand durfde aan de voorwerpen raken en de moedigsten deinsden vol angst voor de noodlottige kist terug. Eindelijk verscheen een beambte van die plaats, Taglioni genaamd; hij zeide dat die projectilen aan zijnen heer behoorden, naderde, stak stoutmoedig, als Mucius Scaevola, den arm in de kist, en terwijl de omstanders oogen en ooren sloten in de verwachting van eene verschrikkelijke ontploffing, haalde hij er een.. kegelspel uit! Deze gebeurtenis gaf aanleiding tot eene ministeriële circulaire, waarin gezegd wordt: »dat, — aangezien de partij der ordeloosheid, door te trachten onschadelijke sferische ligchamen in te voeren, de waakzaamheid der commiezen op voorwerpen van dien vorm

wil verijdelen, ten einde daarna gemakkelijk gevaarlijke voorwerpen van denzelfden vorm in te voeren, — voortaan de invoer van alle soort van voorwerpen die een sferoïdalen vorm hebben, volstrekt verboden is."

Er is een officieel verslag verschenen over het aantal dagbladen, van Julij 1855 tot het laatst van 1857 gestempeld zijn. In het laatste kwartaal des vorigen jaars bedroeg het aantal stempels voor den *Times* 677,327 van 1 d. en 265.817 van 1½ d. (bijvoegsel), voor de *Illustrated London News* 359,051 van 1, en 55 000 van 1½ d., voor de *Sunday Times* 13 329 en 1050, voor de *Morning Post* 102.000, *Morning Herald* 67.000, *Morning Chronicle* 16.000, *Morning Advertiser* 30.000, *Daily News* 54.903, *Globe* 70.000, *Examiner* 32,800, *Spectator* 13,500, *Saturday Review* 21.000, *Press* 14.000, *Punch* 45.500 *Athenaeum* 24.000, *Economist* 17.500, van 1 d. De genoemde getallen geven echter geen maatstaf voor de grootte der oplagen daar het aantal ongestempelde dagbladen zeer aanzienlijk is. Zoo als men weet, worden in Engeland de dagbladen niet gedrukt door eene zegel-belasting, maar hebben zij het regt om hun papier te laten stempelen voor het porto, dat zij anders bij de verzending per post zouden moeten betalen. Gestempelde dagbladen worden zonder verdere betaling franco door het geheele rijk verzonden.

Onlangs ontstond er in een gezin van de werkende klasse te Parijs een hevige twist tusschen man en vrouw. Deze laatste, hoogst opvliegend van aard, had de ongelukkige gewoonte, van al wat haar op zulk een oogenblik voor handen kwam, aan stukken te slaan. De man dit thans weder ziende aankomen, oordeelde het beter alle burengerucht te voorkomen, door zich eenvoudig te verwijderen, in de verwachting, dat zoodra zijne vrouw eenige oogenblikken aan zich zelve was overgelaten, die booze bui wel spoedig tot bedaren zou komen. Naauwelijks maakte hij zich evenwel gereed om het vertrek te verlaten of zij werd daarover zoo woedend dat zij, eer haar man de kamerdeur nog bereikt had, reeds een aantal kleine voorwerpen verbrijzelde en onder anderen ook reeds naar een uurwerk greep, om hem dit naar het hoofd te werpen. De man, dit stuk willende behouden, keerde zich eensklaps om, greep haar bij den arm en hield haar zoo stevig vast, dat zij haar voornemen niet ten uitvoer kon brengen. Of zij al schreeuwde en zich woedend daartegen verzette, hij liet niet los, tot zij eindelijk in zijne armen nederzeeg. In de gedachte dat zij slechts in zwijm was gevallen, trachtte hij haar bij te brengen, door haar met azijn met water te besprengen, doch vruchteloos. De ongelukkige was ten gevolge van den schok, dien haar gestel door bedwang van hare razernij ondergaan had, bezweken.

Producten-Handel.

De bij inschrijving te koop aangeboden 100 v Suiker, 15 punch. Rum en pl. m. 3000 gall. Melassie van plant. Catharina Sophia, zijn niet toegewezen.

Scheepvaart.

VERTROKKEN.

Den 21n. dezer, het stoomschip *Nickerie*, kapt. W. F. Meijer, naar Demerarij. Passagiers: de Heeren Samuel Soesman, A. Vieira, Echtg. en kind en Minderj. Barnett.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Suriname, kapt. P. Reijntjes, adres bij J. Gisius. Sluit 28 dezer.

Cuba, kapt. Eijlers, adres bij F. P. Bouguenon. Sluit vóór of uiterlijk ultimo dezer,

Josephina Bernardina, kapt. A. F. Bos. adres bij J. Gisius.

Sagitta, kapt. Bakker, adres bij J. H. Zaal.

Louisa Christina, kapt. Ten Harmse, adres bij J. H. Zaal.

Anna Lena, kapt. C. Zaal, adres bij J. H. Zaal.

Amsterdam, kapt. Wehdemeijer, adres bij H. Degenhard.

Willem en Carel, kapt. N. D. Steenveld, adres bij H. Degenhard.

Triton, kapt. Duinker adres bij J. Gisius.

Janna Adriana, kapt. Franken, adres bij H. C. Levij.

Eliza, kapt. Visser, adres bij M. J. Polak.

ADVERTENTIEN.

(13630) **Op de markt van den Houtgrond *BERLIJN*, zijn verkrijgbaar:**

WANE en KOPIE PLATEN, 2 en 3 duim dik.

Paramaribo, den 22 November 1858.

SANDTMANN & Co.

hebben ontvangen per *Anna Lena*, kapt. C. ZAAL:

Fijne afgepaste witte **Jaconetskleedjes** à 3 volants, Mousseline a casseaux, opgemaakte DAMES STROOHOEDEN van **f 10— f 12**, witte en gekleurde Heeren, Dames en garen en katoenen **Kinderhandschoenen**. Dames en Kinder *Kousen*, SOKKEN, waaronder 3 draads, en garen, differente soorten streep voor

Beddelakens etc.,

Half wollen en stoffen Goed voor Kinder Hesjes, BROEKENGOED, *Linnen Jassen*, en Broeken.

Nog Voorradig:

Heeren glacé *Handschoenen*, witte Balcravats, gebord. Cachemiro, zwart Satijn, Moiré, gekl. zijden en piqué VESTEN, *Zwart Lakensche Broeken*, afgep. Baroge Kleedjes á Volants, witte en gekleurde zijden *Handschoenen* voor Dames, witte veêren voor Coiffures, zijden Linten, Agrementen en FRANJES.

(13632)

Nog over:

3 oxhoofden	EXTRA
4 a 1 doz. kistjes	ROODE
4 a 45 fl. kisten	WIJN.

Reuzel, in boter vaatjes, Suikervaten Hoepels,

grof en Epsom } ZOUT,

BREEUWWERK, Pik, Teer en Amerik. VALAXEN.

To bekomen bij

[13631] EDUARD KÖLLE.

A. H. van BORCHAREN & Co

hebben per de laatste schepen ontvangen en bieden te KOOP aan:

Geïllustr. kantoor, dubbele en enkele Enkhuizer **ALMANAKKEN**, keur van Fransche en Hollandsche *PRENTEBOEKJES*, waaronder werken van Mr. VAN LENNEP en andere schrijvers in prachtband, fijne **Pennemessen**, *SIGARENKOKERS*, folio formaat Heeren en Dames *Schrijfnécessaires*, stalen PENNEN en meerdere **Goederen**

Zijn steeds voorzien van alle soorten **PAPIER** en *Kantoorbehoeften.*

(13633)

D. C. MUNRO

heeft ontvangen van *London via Demerara*:

Dames witte satijnen SCHOENEN.

Do. goudlederen do.

Do. LAARSJES en Meisjes do. met knoopen.

Do. witte en gekleurde zijden **Kousen.**

Do. glacé HANDSCHOENEN, met kwastjes.

Do. witte en gekleurde zijden do. en zwarte zijden **Mitaines.**

Do. zwarte zijden en Moiré Antique **Mantilles**

Do. *Elegante* zijden en ronde VILTEN HOEDEN.

Kinder do., *naar den laatsten smaak.*

Princes Roijal *Corsetten*, Afgepaste Tarlatan KLEEDJES, Cachemiren OMSLAGDOEKEN, Coburg, *Bishop Lawn*, Book Muslin, Jaconet, Estopille, Shirting *Beddenlinnen* 96 dm. br., Kanten, Zijden Franjes, Heeren glacé en waschlederen *Handschoenen*, merino Borstrokken, Linnen Boordjes, gekleurde en witte Sokken, *Witte Hemden*.

Verlakt Tafelgoed.

(13359)

J. J. P. WESSELS

heeft op nieuw ontvangen:

Een groot assortiment Stalen **PENNEN** van **35** cent tot *f* **2.75** per gros, waaronder de bekende **Elastique Pens**, en echte zoogenaamde Boggeltjes.

PARFUMERIEN,

groote *KOFFIJZAKKEN.*

(13372)

Gedrukt bij **J. C. Muller Az.**

Het Abonnement is per jaar . . . *f* 20—
voor zes maanden . » 11—
» drie » . » 6—
Voor elk afzonderlijk nommer der Courant » —25
De prijs der Advertentien is per regel » —25